

Tom-Titt-Tei

Det var en gang en kvinne som bakte fem pai'er. Og da de kom ut av ovnen, var de så oversteekt at skorpen var alt for harde å spise. Så hun sa til sin datter:

«Datter», sa hun, «legg de derre paiene på hylla, og la 'em ligge der litt, så kommer de seg igjen.» – Hun mente jo, selvfølgelig, at skorpen ville bli myk.

Men jenta, hun sa til seg selv: «Vel, om de kommer igjen, eter jeg 'em nå jeg.» Og så satte hun i gang og spiste dem alle, fra den første til den siste.

Da det så ble middagstid sa kvinnen: «Gå du og hent en av de derre paiene. Jeg tenker nok de har kommet seg nå.»

Jenta gikk og så, og det var ingenting der utenom serviset. Så tilbake kom hun og sa: «Nei, de har'ke kommet igjen.»

«Ikke én av 'em?» sa moren.

«Ikke én av 'em», sa hun.

«Vel, kommet seg eller ikke kommet seg», sa kvinnen, «så tar jeg en til kvelds.»

«Men du kan'ke det når de ikke har kommet igjen», sa jenta.

«Men jeg kan det», sa hun. «Gå du, og bring meg den beste av 'em.»

«Best eller verst», sa jenta, «så har jeg spist dem alle, og du kan'ke få en før de har kommet igjen.»

Da ble kvinnen helt fra seg, og hun tok henne og hev henne på dør, og mens hun hev henne av gårde sang hun:

«Mi datter hu åt fem pai' idag.

Mi datter hu åt fem pai' idag.»

Kongen var da på vei ned gaten, og han hørte henne synge, men hva hun sang kunne han ikke høre, så han stoppet opp og sa:

«Hva var det der du sang, min gode kvinne?»

Kvinnen var for skamfull til å la ham høre hva hennes datter hadde gjort, så hun sang istedenfor:

«Mi datter hu spant fem nøst' idag.

Mi datter hu spant fem nøst' idag.»

«Milde himmel!» sa kongen. «Aldri har jeg hørt noen fortelle om noen som kan gjøre det.»

Så sa han: «Hør her, jeg ønsker en kone, og jeg vil ekte din datter. Men hør nå etter», sa han, «for i elleve måneder av året skal hun ha alt hun ønsker å spise, og alle kjoler hun ønsker å ha, og alt selskap hun ønsker å holde. Men den siste måneden av året må hun spinne fem nøster hver dag, og hvis ikke hun klarer det tar jeg livet av henne.»

«Helt greit», sa kvinnen; for hun tenkte hvilket storslått ekteskap dette var. Og angående de fem nøstene, når tiden kom ville det være mange måter å slippe unna det på, og sannsynligvis ville han ha glemt det hele. Vel, så giftet de seg. Og i elleve måneder hadde jenta alt hun ønsket å spise, og alle kjoler hun ønsket å ha, og alt selskap hun ønsket å holde.

Men da tiden nærmet seg slutten, begynte hun å tenkte på nøstene og lurte på om han

hadde dem i sinne. Men ikke et ord sa han om dem, og hun tenkte han hadde rent glemt det.

Men den siste dagen i siste måned, tok han henne til et rom hun aldri før hadde lagt sine øyne på. Det var ingenting i det utenom en rokk og en krakk. Og han sa:

«Nå, min kjære, her vil du bli stengt inne imorgen med noe kost og noe lin, og hvis du ikke har spunnet fem nøster før kvelden hogges hodet ditt av.»

Og så fortsatte han med sitt.

Vel, skal si hun ble redd, hun hadde alltid vært slik en tankeløs jente at hun ikke en gang visste hvordan hun skulle spinne garn, og hva skulle hun gjøre imorgen når ingen kunne komme nær henne for å hjelpe? Hun satt seg ned på en krakk i kjøkkenet, og bare gråt og gråt!

Men plutselig hørte hun noe banke langt nede på døren. Hun sto opp og åpnet, og det hun så var en lav liten sort ting med lang hale. Den så opp på henne ganske nysgjerrig, og den sa:

«Hvorfor gråter du slik?»

«Hva har det å si for deg?» sa hun.

«Ikke bry deg om det», sa den, «men fortell meg bare hvorfor du gråter slik.»

«Det vil ikke gjøre meg noe godt uansett», sa hun.

«Det vet du ikke noe om», sa den, og viftet med halen sin.

«Vel», sa hun, «det vil ikke gjøre skade det som ikke vil gjøre meg noe godt.» Og så sto hun opp og fortalte alt om paiene, nøstene og alt sammen.

«Dette er hva jeg vil gjøre», sa den lille sorte tingen. «Jeg vil komme til ditt vindu hver morgen, ta med med linen og bringe den ferdig spunnet på kvelden.»

«Hva skal du ha i betaling?» sa hun.

Den tittet lurt til siden og sa: «Jeg skal gi deg tre sjanser hver kveld til å gjette mitt navn, og hvis du ikke har gjettet det før måneden er omme så er du min.»

Vel, hun tenkte hun måtte da klare å gjette navnet før måneden var omme. «Ja vel», sa hun. «Det er en avtale.»

«Så bra», sa den, og du skulle sett hvordan den viftet med halen.

Så neste dag tok hennes ektemann henne inn på rommet, og der var linen og mat for en dag.

«Her ser du linen», sa han, «og hvis den ikke er spunnet ferdig til kvelden, mister du hodet ditt.» Og så gikk han ut og låste døren.

Ikke før var han borte, så banket det på vinduet.

Hun sto opp og åpnet det, og ganske riktig, der satt den lille gamle skapningen på karmen.

«Hvor er linen?» sa han.

«Her er den», sa hun. Og hun gav ham alt sammen. Så snart det ble kveld, banket det igjen på vinduet. Hun reiste seg og hun åpnet, og der var den lille gamle skapningen med fem nøster lin på sin arm.

«Her er det», sa han, og han gav det til henne. «Nå, hva er mitt navn?» sa han.

«Er det Per?» sa hun.

«Nei, er'ke det», sa han, og viftet med halen sin.

«Er det Nils?» sa hun.

«Nei, er'ke det», sa han, og viftet med halen sin.

«Er det Ola?» sa hun.

«Nei, er'ke det», sa han, viftet enda mer med halen, og så fór han avgårde.

Når så ektemannen hennes kom inn, se der var de fem nøstene klare. «Jeg ser jeg ikke trenger å ta ditt liv inatt, min kjære», sa han. «Du vil få mer mat og ditt lin på morgenen», sa han og dro av gårde.

Hver dag ble linen og maten brakt inn, og hver dag kom den lille sorte rakkeren på morgenen og kvelden. Og hele dagen satt jenta og prøvde å komme på navn å si til den når den kom om kvelden. Men hun klarte aldri helt å få det riktig. Og da det nærmet seg slutten av måneden, begynte rakkeren å se så ondskapsfull ut, og den viftet med halen raskere og raskere hver gang hun prøvde å gjette. Til slutt var det bare dagen derpå igjen. Rakkeren kom på kvelden med de fem nøstene, og den sa:

«Nå, har du ikke funnet ut mitt navn ennå?»

«Er det Nikodemus?» sa hun.

«Nei, er'ke det», sa den.

«Er det Samuel?» sa hun.

«Nei, er'ke det», sa den.

«Vel, er det Metusalem?» sa hun.

«Nei, er'ke det heller», sa den.

Så så den på henne med øyne som glødende kull, og den sa: «Kvinne, det er bare imorgen kveld igjen, og så er du min!» Og så forsvant den.

Hun følte seg helt forferdelig. Men nå hørte hun kongen komme i gangen. Han steg inn, og da han så de fem nøstene, så sa han:

«Vel, min kjære», sa han. «Jeg kan ikke tro annet enn at du vil ha dine nøster klare imorgen kveld også, og siden jeg ikke trenger å ta ditt liv ønsker jeg å ha kveldsmat her ikveld.» Så brakte de kveldsmat og en annen stol til ham, og begge satte seg ned.

De hadde ikke spist mer enn en munnfull før han stoppet og begynte å le.

«Hva er det?» sa hun.

«Du skjønner», sa han, «jeg var ute og jaktet idag, og jeg kom over et sted i skogen jeg aldri hadde sett før, og der var en gammel kalkgrop. Og jeg hørte en slags nynning. Derfor steg jeg av min lille hest, og gikk svært så stille til gropen og så ned. Vel, tror du ikke det jeg så var den rareste lille sorte skapningen du har lagt blikket på. Og hva gjorde den? Den hadde en liten rokk som spant noe fantastisk raskt, og den viftet med halen. Og mens den spant sang den:

Nimmi nimmi nei,

mitt navn er Tom-Titt-Tei!»

Og da jenta hørte det, følte hun at hun kunne ha hoppet ut av sitt eget skinn av bare glede, men hun sa ikke et ord.

Neste dag så den lille skapningen så ondskapsfullt ut da han kom for å hente linen. Og da kvelden kom, hørte hun det banket på vindusruten. Hun åpnet vinduet, og den hoppet rett opp på karmen. Den gliste fra øre til øre, og Å! som halen hurtig viftet frem og tilbake.

«Hva er mitt navn?» sa den mens den gav henne høstene.

«Er det Salomo?» sa hun, og lot som hun var redd.

«Nei, er'ke det», sa den, og den kom lenger inn i rommet.

«Vel, er det Sabedeus» sa hun igjen.

«Nei, er'ke det», sa rakkeren. Og så lo den og viftet med halen så fort man kunne knapt se den.

«Ta deg tid, kvinne», sa den. «Neste gjetning, og så er du min.» Og den strekte ut sine sorte hender mot henne.

Da tok hun et steg eller to tilbake, så på den, og brøt ut i latter. Så pekte hun på den, og sa:

*«Nimmi nimmi nei,
ditt navn er Tom-Titt-Tei!»*

Vel, da den hørte det, gav den fra seg et fryktelig skrik og fór av gårde inn i mørket, og hun så den aldri igjen.

Lastet fra:

EventyrForAlle.no

Engelsk folkeeventyr, samlet av Joseph Jacobs (1854-1916).
(Offentlig eiendom - public domain)

Original tittel: Tom Tit Tot

Norsk oversettelse: Karl-Robert Rønning

Basert på "Tom Tit Tot" fra [English Fairy Tales, 1890 \(gutenberg.org\)](http://gutenberg.org).

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: John Dickson Batten (1860-1932)

Kilde: [English Fairy Tales, 1895 \(archive.org\)](http://archive.org)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.